

Reactie Caring Farmers op de Contouren nieuw mestbeleid - september 2020

Een aantal goede dingen staan erin zoals:

- De melkveehouderij en de rundveehouderij worden grondgebonden en gaan de kringloop sluiten. Daarmee wordt voor hun de regelgeving simpeler.
- Mogelijk wordt de runderhouderij aan banden gelegd/geregeld door een maximaal aantal dieren of melkproductie per hectare.
- Mogelijk worden verboden opgelegd zoals aardappel/sierteelt op gronden waar grondwater te zeer is vervuild.

Er staan ook dingen in die ons bevreedden:

- Van intensieve bedrijven álle mest naar de verwerking/vergisting? Waarom kunnen varkens- en kippenbedrijven niet grondgebonden worden? Mestverwerking is end of pipe oplossing, kost energie en levert onbruikbaar bijproduct. Akkerbouwers en groentetelers hebben veel meer behoefte aan mest uit strostallen.
- Toch weer die innovatieve stallen, hoewel dat keer op keer niet blijkt te werken.
- Derogatie blijft leidend? Stoppen met derogatie is een nuttiger plan.
- Overall wordt eerst nog onderzoek gedaan, er is al voldoende informatie om tot regelgeving over te gaan.
- Volgens agrimatie laat vollegrondsgroenten niet, zoals genoemd, een stijging zien in het areaal. Akkerbouw, de teelt van bloembollen en braak nemen wel toe. (2017-2018)
<https://www.agrimatie.nl/SectorResultaat.aspx?subpubID=2232§orID=2243>
- De laatste twee pagina's worden gewijd aan integraliteit, maar het is geen integraal plan. Een werkelijk integraal plan kijkt ook naar klimaat, CO₂-vastlegging, verzakking/verdroging veenweide, droogte, bebouwing, bebouwing. Met als randvoorwaarde: respect voor dieren. Waar blijft de stip op de horizon.

Maar waar brengt bovenstaand mestbeleid ons? Bij een grondgebonden melkveehouderij en dat is mooi. Maar weet je dan als boer dat je klaar bent? Voldoen we aan de EU-normen? Het brengt ons ook bij een land vol mestverwerkingsfabrieken. Waarvan we weten dat ze stinken, energie kosten, en mogelijk wat bruikbare mest produceren, maar ook onbruikbaar bijproduct. Een end-of-pipe oplossing die ons niet brengt waar we willen. Is na 10 jaar dit beleid de bodem levend, de lucht en drinkwater gezond? Geen idee, er zal in de

komende 10 jaar nog van alles uitgezocht worden, tegenvallen, weer aangescherpt etc. Met als gevolg voor de meeste boeren nog tien jaar onzekerheid, wachten, aanpassen, weer wachten etc. Vele zullen het opgeven, en dat is misschien niet erg, maar de manier waarop wel!

Boodschap Caring Farmers: geen mestbeleid in 2030!

Als Caring Farmers vragen wij nogmaals, en niet alleen namens onze achterban van 208 boeren en 1000 caring partners, maar ook namens vele andere boeren, natuur- en milieuorganisaties: zet die stip op de horizon neer. Zet die droom neer waar we met zijn allen naar toe kunnen werken. Geef ons die zekerheid dat als we aan de slag gaan, dat op het eind er tevredenheid is in plaats van onzekerheid. Zorg dat we minimaal voldoen aan de EU wet- en regelgeving. En bij voorkeur daar mogelijk nog zelfs ver boven uit steken!

Zet een ambitieuze toekomstdroom neer: een gezond en bloeiend platteland met veel boeren, maar ook met veel bomen, vogels, insecten, wormen en burgers! Voor veel boeren zal zo'n standpunt misschien in eerste instantie even schrikken zijn. Maar als iedere boer weet waar hij/zij aan toe is en zelf mag weten hoe hij bij het eindpunt komt, werkt het bevrijdend.

Een integraal mestbeleid kijkt niet alleen naar dierlijke mest, N-problematiek en Brussel. We willen naar een landbouw toe waar mestbeleid niet meer nodig is. Waar we landbouw bedrijven op zo'n manier dat álle dierlijke mest met open armen wordt ontvangen en gebruikt op het land. Waar fraude niet meer aantrekkelijk is en registratie niet meer nodig. Een landbouw waar we geen kunstmest meer gebruiken, maar plantaardige, humane en aangevuld met (vaste) dierlijke mest.

In 2030 willen wij:

- Geen stikstofkunstmest meer.
- Een gezonde bodem met veel wormen (een minimum biodiversiteitsfactor, boer wordt beloond voor CO2 vastlegging).
- Werk aan een hoeveelheid mest die past bij de Nederlandse landbouw, de mest die we nog gebruiken is vaste mest.
- De luchtkwaliteitsnormen voor dieren worden flink opgeschroefd: dieren leven niet meer boven mestkelders en/of mest wordt direct aan de bron gescheiden. Dat geeft veel minder ammoniak uitstoot.
- Aardappel en andere rooigewassen maximale rotatie 1 op 4 of 5.

- Alle grasland is kruidenrijk grasland, de mestbehoefte daalt en onkruidbestrijding wordt hier niet gebruikt.
- Gras gevoerd is de norm, krachtvoer uit buitenland is er niet meer. Melkproductie gaat dan omlaag, maar dat maken we als maatschappij meer dan goed door een hogere melkprijs.
- Humane mest begint zijn intrede te doen in de landbouw, hier is 10 jaar hard aan gewerkt. Zorg dat hier proeven mee komen, en dat dit beschikbaar komt voor de glastuinbouw. <https://www.wur.nl/nl/Onderzoek-Resultaten/Onderzoeksprojecten-LNV/Expertisegebieden/kennisonline/Terugwinning-van-fosfaat-uit-dierlijke-mest-en-slib-en-het-effect-daarvan-op-bodemvruchtbaarheid-en-waterkwaliteit.htm>
- Mestverwerking is geen goede oplossing, zorgt voor lock-in van grootschalige dierhouderijen en wordt zoveel mogelijk gemeden.
- Ook de pluimveehouderij en varkenshouderij wordt grondgebonden: gaan relaties aan met omliggende akkerbouwers/groente/fruitteelt.
- Max GVE/hectare = 1,5
- In 2025 zijn we niet meer hekkensluis in de EU op gebied:
 - Klimaat
 - Stikstof
 - Fosfaat
 - % biologisch
 - Biodiversiteit
 - Drinkwater
 - Schone lucht

Snel te nemen maatregelen:

- Per direct verplicht injecteren van drijfmest opheffen (er ligt een prachtrapport van VBBM), ook RUG liet zien dat injecteren van drijfmest desastreus is voor wormen en dus voor weidevogels. Maar hier werk van, en laat het niet nogmaals nadoen door de WUR. Bovengronds en verdund uitrijden toegestaan; <https://www.akkerwijzer.nl/artikel/238450-onderzoekers-nederlands-mestbeleid-is-wanbeleid/>
- Potstalmest is voor akkerbouw en vollegronds telers het waardevolste. Stimuleer dit en neem barrières weg. Nu moeten bv zeugenhouders in Brabant met een strostal voor hun zeugen aan een bepaalde emissie-eis voldoen. En dus moeten ze juist met deze diervriendelijke huisvesting (potstal met stromest) stoppen.
- Hinderende mestwetgeving voor extensieve en biologische boeren wordt snel opgeheven.

- Maak werk van duurzaam bodembeheer, sta open voor vernieuwers zoals CO2L Farming.
- Aanscherping mestcontroles, fraude harder aanpakken,
- Geef mest keur een kans. Het produceren van kwalitatief slechte mest moet geld kosten. https://www.lto.nl/wp-content/uploads/2019/09/plan-van-aanpak-samenwerken-in-een-eerlijke-keten-v-0_12.pdf
- Op plekken waar de waterkwaliteit onder de norm is en blijft, wordt boeren de keuze voorgelegd of ze willen stoppen, biologisch worden, voedselbos of agriforestry beginnen of bosbeheerder worden. Ze worden geholpen met de omslag en het kost ze geen cent.
- De overheid gaat druk leggen op de marktwerking om de transitie te bevorderen: import soja wordt verboden, strenge criteria op import vlees/zuivel/voeding. De vraag naar biologische producten groeit, zodat de boer mee kan groeien. Weg met ttip,ceta, en mercosur.
- Help boeren aan kruidenrijk grasland, en verplicht groenbemester opnemen in de teeltrotatie (behalve bij teelten die in het najaar direct weer ingezaaid worden als wintertarwe en koolzaad).
- Laat weten waar het waterpeil omhoog moet, de plannen liggen er. Dan kunnen ze aan de slag. En begin met het opslaan/berging van teveel aan regenwater.

Waar kan ons dit brengen?

De boer heeft geen ingewikkelde mestregistratie meer. Immers alle mest is gewenst, en beland op een akker of weiland op eigen bedrijf of van een collega. De boer is weer baas op eigen erf. Prijzen stijgen, want er is geen overproductie meer.

De lucht is schoon, net als het grondwater, en de oogsten gaan ondanks het gebrek aan kunstmest geweldig, want het bodemleven en de rustgewassen doen het halve werk, de dierlijke/humane/plantaardige mest doet de rest.